

πρόσκληση, αλλά βλέποντας την επιμονή του άντρός της, έδωσε τόπο στην όργη και τάποφάσεις, και κατάνεισε και την κόρη της να μὴν κάμει φασαρίες. Έτσι λοιπόν η Κατήγκω έτοιμάσε το μπαούλο της, και με βαριά καρδιά έφυγε τή δεύτερη μέρα για τὸ χωριό που ζούσε η θεία της η Έλέγκω.

*

Τὸ Καρβονάρι εΐτανε ένα μικρό χωριό, αλλά πολύ ώραίο. Βουναλάκια από δῶ, δέντρα από κεί, ένα ποταμάκι ἀπ' τ' άλλο μέρος. Εκεί ὁ βοσκὸς έβασκε τ' άρνάκια του, παραπέρα ἢ χωριατοπούλα μάζεθε τὰ φρέσκα αυγά της. Όλο μαζί μόλις εΐτανε καμιά σαρανταριά σπΐτια, κι ὁ ένας γνώριζε τὸν ἄλλον σάν καλικ' άσπρο. Πήγαιναν εκεί και πολλοί καθε χρόνο γι' αλλαγή άγέρα. Ωστε τὴν Κατήγκω σέ δυὸ τρεῖς μέρες ὄλοι: τὴν ζέσανε. Τὴν πρώτη Κυριακή πήγε με τὴ θεία της στήν εκκλησιά τῆς Παναγίας, ὅπου εΐτανε ὄλο τὸ χωριό μαζωμένο. Άλλοι πρὶν άρχίσῃ ὁ ὄρθρος, ἄλλοι στὸ Βαγγέλιο, και ἄλλοι ὕστερα ἀπ' τ' άγια (άλλο κακό ρωμαϊκό κι αὐτὸ που πάμε στήν εκκλησιά ὅποτε μὲς βολῆ, ἐνῶ για τὸ θέατρο οὔτε λεφτὸ δὲ χάνουμε). Ὑστερ' ἀπ' τὴ λειτουργία, πήγαινε ὁ ένας στ' ἄλλουνοῦ τὸ σπΐτι για βίζιτα. Ἡρθε και στῆς κυρὰ Έλέγκω ἐνε παλληκαρι: καμιά εικοσιπενταριά χρονῶ για βίζιτα. Τοῦ έφεραν γλυκό και καφέ, αλλά ὁ φίλος σηκωμὸ δὲν εΐχε. Στὰ ὕστερα σὴκώθηκε να φύγη ἀφοῦ πῆρε και μιὰ μαστίχα χιώτικη.

Ἡ Κατήγκω δὲν ἐννῶσε πὸς πέρασε ἡ ὦρα, και τὸ βράδι ρωτοῦσε τὴ θεία της πὸς εΐτανε ὁ νῆς που τοὺς έκαμε τὴ βίζιτα, κι ἀπὸ που έρχεται. Ἡ κυρὰ Έλέγκω τῆς εΐπε πὸς ἐδῶ και τρία χρόνια τώρα, έρχεται καθε χρόνο για αλλαγή, πὸς φαίνεται φαμίλιας παιδι, και καθὼς καταλαθε εἶναι ἀπ' τὴν Πάτρα, ὅπου ὁ πατέρας του κάνει τὸν τοκιστὴ. Αὐτὸ εἶπαι τ' άκουσε, αλλά δὲν τὸ βεβαίωσε. Ὡστόσο ὁ φίλος πηγαινερχοῦνταν, κ' εδβαιναν συχνά σέ περίπατο μαζί, γιατί ἡ κυρὰ Έλέγκω εΐχε ρεματισμούς και δὲν μπορούσε να πηγαίνη πάντα μαζί τους. Μιὰ μέρα άρχισε να νυχτώνῃ ὅταν ἡ Κατήγκω ἦρθε στὸ σπΐτι, και ἡ θεία της τὴν έβαλε μπροστά, γιατί δὲν ἠθελε ν' άκουστῆ τὸνομά της στὸ χωριό πὸς κουβαλιέται με τὸ Θεόφιλο. Ἡ Κατήγκω τὸ καλοσυλλογίστηκε, εΐδε πὸς ἡ θεία της εΐχε δικιο, και τὴ δεύτερη μέρα ἀποφάσισε να μὴ βγάλῃ

τὸ ποδαρι της ὄξω ἀπ' τὸ σπΐτι.

Ὁ φτωχὸς ὁ Θεόφιλος δὲν μπόρεσε να κλεισῃ ματι: ὄλη τὴ νύχτα, και τὸ πρῶτ' χαράματα βγήκε ὄξω κ' εΐπαινε βόλτα ἀπάνου κάτου, ὅσο που βγήκε ὁ ἥλιος με τὰ σωτὰ του, και τράβηξε για τὸ σπΐτι τῆς κυρὰ Έλέγκω. Για ὦρα τριγυροῦσε στὸ περιῶλι: μὴ τολμώντας να χτυπήσῃ τὴν πόρτα, ὅσο που τὸν εΐδε ἡ Κατήγκω ἀπ' τὸ παραθυρο και πατάχτηκε ὄξω. Πήγαν λοιπόν μαζί για να πάρουνε μιὰ βόλτα, κι ὅταν καθήσανε κοντὰ στὴ βρύση γύρω στὸν πλατανου, ὁ Θεόφιλος τῆς εΐπε μ' ἀναστεναγμὸ πὸσο τὴν αγαπᾷ, και τὴν ρώτησε ἂν μπόρῃ να τὸν αγαπήσῃ κ' ἐκείνη, κι ὅταν τοῦ εΐπε ναι, πῆγε ὁ φτωχὸς να τρελλαθῆ ἀπ' τὴ χαρὰ του. Τοῦ εΐπε ναι, γιατί τὸν νόμιζε πλούσιο και μοναχογιὸ τοῦ πατέρα του που εΐτανε τοκιστῆς στήν Πάτρα, εΐδε μὴ γι' ἀγάπη ἡ Κατήγκω δὲν εΐδινε πενταρα γι' αὐτόνε. Ἄμα λοιπόν ὁ Θεόφιλος άκουσε και πῆστεψε πὸς τὸν αγαπᾷ, τῆς δηγήθηκε τὴ θέση του και τῆς εΐπε πὸς ὁ πατέρας του πούχε άργαστῆρι για φιλοκοπίες στὸ Γύθειο, εΐχε φαλλίρει, και τώρα εἶναι κοντὰ σ' ένα σταφιδέμπορο στήν Πάτρα, κι ὅτι κι ὁ ἴδιος εἶναι γραμματικὸς στὸν ἴδιο σταφιδέμπορο μ' ἑκατὸν εἰκοσι δραχμῆς τὸ μῆνα, και περιμένει σύντομα μιὰ αὔξηση τοῦ μιστοῦ του ἀπὸ δεκαπέντε δραχμῆς. Θα ρεῖ πὸς με οικονομία θα μπόρεσουν να φέρουν τῆς δυὸ άκρες σ' ένα μέρος. Τῆς Κατήγκωσ ἡ καρδιά ράγισε ὅταν άκουσε τὴν ἱστορία, που ἂν ἀπ' ἀρχῆς τὴν ἤξερε, δὲ θὰ γυροῦσε να τὸν δῆ. Ἡ καρδιά της ἠθελε πλούτη, να φαίνεται στὸν κόσμο, να τὴν καμαρώνουνε στὰ σαλόνια, νάχη τ' ἀμάξι της, και να κάμῃ φιγούρα ὅπου κι ἂν βρισκόντανε. Αὐτὰ εΐτανε τὰ ὄνειρά της ὅταν τὸν πρωτογνώρισε και τὸν πῆρε για μοναχογιὸ πλούσιου ἀθρώπου, και τὸ μόνο πρᾶμα που τὴν έτρωγε τότες σὰ σκυλιῆκι, εΐτανε πὸς να συστήσῃ τὸν αγαπητικὸ της στὴ φαμίλια της, που ἂν και πλούσια, εΐτανε ὅμως παρακατινὴ και στὸς τρόπους και στήν ὄμιλα και στῆς σκέσεις που εΐχανε. Ὅλα αὐτὰ τῶρα σάν ὄνειρο πέρασαν, και μιὰ πούδωσε τὸ λόγο της στὸ Θεόφιλο δὲν μπορούσε εύκολα να τὸν πάρῃ πίσω, μόνο του σύστησε να κρύψῃ μυστικὸ τὸν ἀραβῶνα τους, ὅσο που ἡ ἴδια βρῆ τὴν περίστασιν να τὸ πῆ πρώτη στὸς γονιοὺς της. Συλλογιόντανε βλέπεις και τῆς φιληνάδες της στήν Ἀθήνα, δυὸ ἀδερφῆς που καθόνταναν κοντὰ τους κ' εΐχαν ἂν και φτωχῆς τῆς καλύτερες σκέσεις

Εκείνες τῆς μέρες πῆρε ένα γράμμα ἀπ' τὴ μητέρα της που τῆς έγραφε τὰ νέα τῆς γειτονίας της: πὸς οἱ φιληνάδες της, οἱ δυὸ ἀδερφῆς Ζαγοῦρη, κουβαλιέται ἡ μιὰ μ' ἕναν ἀξιωματικὸ πὸρχεται καθε μέρα στὸ σπΐτι τους, κ' ἐκείνο που τὴν έτρωγε εΐτανε να μὴ τύχῃ κι ἀραβωνιαστῆ καμιά τους πρὶν τὴν κόρη του. Πὸς ὁ ἀδερφὸς της τῆς στέλνει τὴν ἀγάπη του και τῆς συσταίνει να κοιτάξῃ να πιάσῃ κανένα ἢ γαιοχτήμονα ἢ τελώνη που ἐκτὸς τοῦ μιστοῦ του εΐχει και πολλὰ τυχερά, ἢ κανένα βουλευτῆ μεγάλης ἐπαρχίας. Ὅταν διέκχσε αὐτὸ τὸ γράμμα ἡ Κατήγκω, τόσο σιχίστηκε, που ἀμέσως ἀποφάσισε να διαλύσῃ τὸν ἀραβῶνα της πρὶν κανέναν τὸ μάθῃ, και να φύγη ἀπ' τὸ χωριό. Έγραψε λοιπόν ένα γράμμα στὸ Θεόφιλο λέγοντάς του πὸς ἡ καρδιά της κρύωσε και τὸν παρακαλοῦσε να τὴν ξεχάσῃ και να μὴν τῆς ξαναγράψῃ πιά, κ' ὕστερα ἀπὸ δυὸ τρεῖς μέρες έφυγε για τὴν Ἀθήνα.

(ἀκολουθεῖ)

Manchester 29 τοῦ Γενάρη 1907.

ΩΜΕΡΙΤΗΣ

Ο ΠΟΛΕΜΟΣ ΓΙΑ ΤΗ ΓΛΩΣΣΑ ΣΤΗ ΣΜΥΡΝΗ

Ἀγαπητὴ «Νουμᾶ»,

Δὲν ἀναφε τὸ ζήτημα μοναχά στήν Πόλη και στήν Ἀθήνα τώρα τελευταία. Κ' ἐμεῖς ἐδῶ εΐχαμε στῆς φημερίδες μας συζητήσῃ, πρᾶμα που σκονερῶνε πὸς ὄλοῦθε, ὅπου κι ὃ βρισκεται Ἑλληνισμὸς δυνατός, τὸ γλωσσικὸ ζήτημα μπῆκε στήν πρώτη γραμμὴ με τ' ἄλλα ἰθνηκὰ ζητήματα, ὅπως βέβαια τοῦ ἀξίζει. Ἡ κουβιντα ἀνοίχτηκε ἀπὸ ένα γράμμα, σάν εἶδος χρονογράφημα, που τύπωσε στήν «Ἡμερησία» τὴν καλὴ φημερίδα τῆς Σμύρνης, ὁ συνταχτῆς της Θεατῆς, που διευθυνότανε σέ λόγου σου. Ἐξυπνα, πολύ έξυπνα λογία, με καμποσο χιοῦμορ γραμμένα, μα που φανερώνανε τὸν κ. Θεατῆ ἀμελέτητο καμπισο, για τὸ ζήτημα. Ἡ ἀπάντηση ἦρθε ἀπὸ τὴ Μιτυληνή, στήν ἴδια φημερίδα σέ λίγες μέρες, ἀπὸ τὸ δικὸ μας Θεόφιλο Σακκῆ τὸ γιατρὸ, ἀπάντηση που έβανε τὸ καθε τι στὴ θέση του, και εδειχνε τὴ διαφορὰ ὕπαρχει να συζητῆ ἕνας που τοῦ εἶνε πᾶ πίστη τὸ μεγάλο ζήτημα, ἢ ἕκατος και διάβασε και φώτισε τὸ μυαλό του, ἀπὸ ἕναν ἄλλο που τὰ παι-

εβλεπε τὸ σπΐτι. Καὶ τόντις, ὡς τῆς δεκαζῆ τοῦ Φλεβάρη ὅπου στὸ τέλος βρήκανε ἄλλο ἀντρώγυνο πὸς ἄξιο, ἢ ἔνοια τοῦ νιοκοκεριου, μαζί με κάμπισοσ καινοῦριες ἔνοιες, σταναχωροῦσε τὴν Ἄννα τὴν καμημένη, ἀκόμη κι ἀφοῦ κρεβάτωθηκε, γιατί ὁ κ. Ἄρτος διαγνωστῆκε ἀντεράγια και φλόγωση τῆς μήτρας, εΐπε ὅμως εἰλικρινά πὸς δὲ γνώριζε τέτοιες ἀρρώστιες και πὸς ὀρθνιμο να φέρουνε τὸν κ. Κλυζιου. Πρὸθυμος ὁ κ. Ἀμάρος, σάν πᾶκουσε ἢ ἐφκαιρία περίφημη για να γνωριστῆ με τὸ μεγάλο τὸ χειρῦργο. Ἡ γνώμη τοῦ Κλυζιου σύφωνη με τοῦ Ἄρτου τὴ γνώμη, μόνο που ρεβῆθηκε μήπως εἶχει και κανένα παρασάκωμα πουθενά. Τῆς διατάξε βητά να μὴ σηκώνεται καθόλου, κι ἀλήθεια ἡ διαταγή σταθῆκε ὠφίλιμη. Να μὴν τὸ κούφτουμε ὡστόσο, ἢ Ἄννα, ὕστερις ἀπὸ δυὸ μῆνες, δῆλωσε, μ' ένα χαμόγελο, τοῦ Ἀντρία πὸς δὲν εΐπασε ἀπὸ τίποτα και πὸς τὴ γιατρεψε τὸ κρεβάτι: — κι ὄχι ὁ γιατρός.

Ἡσυχία ἠθελε ἡ Ἄννα, ἡσυχία ὁ νοῦς της, που δὲν ἀγαποῦσε τῆς ἀντάρες, ἡσυχία και τὸ κορμί της. Δὲν τὴν ἀπόλαφε κανέναν τους ἐκείνο τὸ χειμῶνα. Ἡ Μοιρίτα, τὸ καλο τὸ παιδι και τὸ ξεθαῖρο, που χωρὶς να παθῇ ποτέ του, έτρεχε ξεσκεπο στήν ἀβλή, ἀνεβοκατέβαινε τῆς σκάλες, πήγαινε καθε ὦρα

στῆς Κατινούλας, τὸ πρῶτ', να τὴ φιλήσῃ, τὸ βράδι να βωτήσῃ, τὸ τσαμένο, για τὴ θερμοκρασία, ἢ Μοιρίτα κρύωσε ἄξαφνα στῆς εἰκοσι δυὸ τοῦ Γενάρη: μικρὸ συναχι: στήν ἀρχῆ, μα δὲν τὸ νοιάστηκε, βγήκε ὄξω, ξανακρύωσε και τότες τὴν εΐπαινε καποιος βήχας παραξένος, ἕνας βήχας που μιὰ στιγμὴ δὲν εΐπαθε, μήτε τὴ μέρα, μήτε τὴ νύχτα σάν κοιμότανε, βήχας χτυπητὸ: και φίλος, σάν ἀδιάκοπα χοχλαδάκια που βίχγεις στὸ γιαλό. Φτερινίζοταν ἄλλο τόσο κ' εἶσε ἀκατάπαρτα τῶμορφο της τὸ κεφαλάκι. Τὸ γλυκὸ τὸ κορτίσι δὲν εΐλεγε τίποτις, έτρεμε ὅμως μήπως ἡ Κατινούλα κολήσῃ. Δὲν κολήσῃ, ἂν και οἱ κάμαρες βρισκόντανε ὄλες πλάγι πλάγι. Νόστιμο και χαριτωμένο σπιτάκι, ὄχι και μεγάλο: στὴ γωνίτσῃ του ὁ καθέννας. Δυὸ πατώματα, ὅπως ξέρουμε. Κάτω και μπροστά, ἢ περίφημη τραπεζαρία, τὸ καμᾶρι τῆς Κατινούλας. Πίσω ἀπὸ τὴν τραπεζαρία, στήν ἴδια γραμμῆ, τὸ σαλόνι, και δίπλα, δεξιά, ἕνα δέφτερο σαλονάκι, ὅπου καπνίζανε οἱ κύριοι, σάν εΐχανε κόσμο, ὕστερις ἀπὸ τὸ φαγι, ὅπου κάποτες, σὰ δὲν εΐχανε μουςαφιρῆδες, μνήσκανε μιὰ ὦρα ἢ δυὸ, προτοῦ ἀνεβῶνε. Ἀπὸ μιὰ γυάλινη πόρτα ξάνοιγες τὸλοπράσινο θερμοκῆπι που εΐπαινε τὸ βαθος τοῦ μπαζέ. Κολητὰ στὸν τοῖχο τοῦ

σαλονακιου, ἢ σκαλα ἢ γυριστῆ που σ' ὠδηγοῦσε στὸ πρῶτο πάτωμα. Εκεί πάλι τέσσερις κάμαρες: ἢ κάμαρα τοῦ Ἀντρία, που βρισκόντανε ἀπὸ πάνω ἀπὸ τὴν τραπεζαρία, ἢ κάμαρα τῆς Ἄννας ἀπὸ πάνω ἀπὸ τὸ σαλόνι: ἀπὸ πάνω ἀπὸ τὸ σαλονάκι, μιὰ καμερίτσῃ ὅπου φύλαγε ὁ Ἀντρίασ πρᾶματα κ' ἐπιπλα τῆς Ὀλιας, συγυρισμένα καθὼς τὰ συνήθιζε και τότες, καθὼς τῆρσε. Κοντὰ στήν κάμαρα τοῦ Ἀντρία, καμαράκι τῆς Μοιρίτας. Εἶχε και τρίτο πάτωμα, δηλαδῆ ἕνα εἶδος σερβανί, με μιὰ κάμαρα μεγάλη και χαμηλοῦτσικη, ἀπὸ κάτω ἀπὸ τὴ στέγη, ἀπὸ πάνω ἀπὸ τὴν κάμαρα τοῦ Ἀντρία, τὴν κάμαρα τῆς Κατινούλας. Τὴ νύχτα, μα και τὴ μέρα, ἐπειδῆ εΐκαιγε ἡ ζόμπα στὰ πόδια τῆς σκαλας, ἀφίνανε, για να ζεσταθῶνε, ὄλες τῆς πόρτες ἀνοιχτῆς ἢ μισοανοιχτῆς, γιατί τῶρα κι ὁ Ἀντρίασ δὲ σφαινοῦσε τὴ δικὴ του, νάκουση καλύτερα τί γινότανε στῆς Κατινούλας. Ἴλιποτα δὲν άκουγότανε παρὰ ὁ βήχας ἐκείνος τῆς Μοιριτούλας, ὁ χοχλαδέμιος, ὁ ξερός, που ἐμοιαζε κάπου κάπου και με τὸ γαβγητὸ ἑνὸς μικροῦτσικου, ἐλάχιστου κουταβιου, σὰ δὲν ἔμαθε ἀκόμη να γαβγίζῃ.

(ἀκολουθεῖ)

νει τα πράγματα έτσι επιπόλαια δημοσιογραφικά να ποίμα, όσο καλοσυνείδητος κι αν είναι. Ο διευθυντής της «Ημερησίας» παίροντας άφορμή από το γράμμα αυτό του κ. Σάκη, δήλωσε πως δέχεται στο φύλλο του διάφορες γνώμες, αφού τόνισε τη μεγάλη σημασία του ζητημάτου.

Ένοσείται πως δεν άρνήσαν την ευκαιρία οι διάφοροι δασκλοποτισμένοι, να βγύνουν με τα σκουριασμένα τους ντουφέκια και να χτυπήσουν τον Άγωνα. Μά αυτούς ποιός τους άκούει; Τόν περισσότερο θόρυβο κάμανε κείνοι που βλέπουνε κάτι, που βλέπουνε τόν μπαμπούλα της καθαρεύουσας να κάθεται σά βραχνάς στά στήθια μιας Ελλάδας, μά που δεν ξεκαθαρίσανε μέσα τους πέρα πέρα τη σημασία του Άγωνα, και σταματάνε στο τί είναι, κι' όχι στο τί πρέπει. Αυτοί είπανε πως ο Ψυχάρης είναι φαντικός, πως έμεις θέλουμε να άναγκάσουμε τη γλώσσα ν' ακολουθήση ώρισμένους κανόνες, πως έχουμε υπερβολές και τά τέτοια που τ'άχουνε χάψει από μερικούς πατριώτες σα; της Αθήνας. Δέ διαβάσανε, δέ σκεφτήκανε, δέ συλλογιστήκανε τó ζήτημα με τά σωστά τους. Αυτό είπε κι ο Ψυχάρης στο γράμμα του που έστειλε στην «Ημερησία» μας, και που παράστηκε και στο «Νουμά». (1) κ. Θεατής είταν ένας άπ' αυτούς. Όσο κι αν δήλωσε πως αγαπά τή δημοτική.

Όμως τó γράμμα που τύπωσε στην «Ημερησία», με τήν υπογραφή του διευθυντή του «Νουμά» λέγοντας πως τάχα τó τότε ειλε ο Ταγκόπουλος, με τί; διάφορες άνοστονοστιμάδες και τους λογής λογής χωρατάδες, στάθηκε νομιζουμε από μέρος του κ. Θεατή σά μά μεγάλη μπουσκάδα. Γιατί βέβαια μπορείς ό,τι θέλεις να γράφης για τους άλλους, άτοπο πράμα όμως νάν τους βρνης τήν υπογραφή τους κάτω από γράμματα που δέ γράφανε και δέ σκεφτήκανε να στείλουνε τó κ. Θεατή. Οι περισσότεροι βέβαια τó καταλάβαινε πως είτανε ψεύτικο, μά τί να κάμης με τους χαχνηδες που τά πιστέδουνε και τά χάρτουνε όλα;

Μά κείνος που πνίγηκε σέ θάλασσα βραβεία, που ό ίδιος τή δημιούργησε, είταν ό σοφός κ. Χαμουδόπουλος, άνήψι του τρανού καθ'ελευσύνανου Χαμουδόπουλου, τó άλλοτε διερμηνής της Τουρκικής Πρεσβείας της Αθήνας. Και βέβαια για να γράψη τέτοια πράματα, άλήθεια κείνο που πολλοί είπανε, πως είτανε και καλά βαλμένος από τó θεό του. Χτύπησε τó «Νουμά», χτύπησε τά Βαρβαροπάζαρα τó «Νουμά», είπε πως έμεις θέλουμε να μñ άναγνωρίζουμε κανόνες στη γλώσσα κ.λ.π. Τι ώραία που όλοι συζητάνε για μάς! Ό ένας λέει, θέλουμε να κάμουν τή γλώσσα του λαού νάκούλουθ' ώρισμένους κανόνες. Πράμα φοβερό! Έρχεται ό άλλος και λέει: Δέ θέλουμε να άναγνωρίσουμε κανόνες στη γλώσσα. Πράμα πρωτάκουστο! Κ' έρχεται άπ'άνου άπ'όλους αυτούς, με τήν επιστήμη, με τήν Αλήθεια, με τó σοφία, ό Ψυχάρης και τους δείχνει τó δρόμο, τους δείχνει ποιά είναι ή δουλειά, και πως πρέπει να τήν καταπιστώμε όσοι άληθινά νοιώσανε τη μεγάλη σημασία που έχει τó ζήτημα. Μά οι κ. Χαμουδόπουλοι δέ χαμπαρίζουνε τά τ'είπα. Χτυπάνε τους νέους, τόν κ. Σ. Αναστασιάδη, ένα παιδί, και κάμαρι μας για τούτο, που ζετινάζε στο «Νουμά» τόν περίφημο Κλαίοντα Μαγαζή, Κκι λένε πως ή μάνα του είναι θιασώτισσα τού Μιστριώτη, και για τούτο αυτός δέ έβαλε τó άληθινό του όνομα από φόβο! Πρέπει «Νουμά» μου, διπλό κάμαρι μας κι αυτό νάν τ'όχουμε, τά παιδιά να βλέπουνε καλλίτερα από τους παλιούς, και να ξεφεύγουνε άπ' τά χνάρια τους. Κ' όσο κι αν σε λέει ό κ. Χαμουδόπουλος πως είσαι ασκόλοψ τή σρκία, κι όσο κι αν χτυπά τόν

Ψυχάρη, τόσο τόν έαυτό του κατηγορεί, κ' έμεις εδώ που δέν είμαστε δά και λίγοι, γελάμε γελάμε, βλέποντας που καταντάνε οι άδιάβαστοι κ' οι άνήξεροι, σά μιλάνε για φανατισμούς και για υπερβολές. Άχ! Νουμά μου, να τονιστή, να τονιστή πρέπει μά για πάντα τούτο: **Μόνο για τους άνίδεους ό Ψυχάρης είναι σκληριά.** Όσοι βλέπουνε, ποιό δουλεύουνε γύρω από τόν Ψυχάρη, και πλάι από τόν Ψυχάρη, ρωτάνε: όλοι αυτοί που φωνάζουνε για υπερβολές, τί κάμανε στη νέα φιλολογία; **Τι δώσανε στο Έθνος;**

Συόρη, Απριλίης τού 1907.

Μι άγάπη

ΣΜΥΡΝΙΟΣ

Η ΚΟΙΝΗ ΓΝΩΜΗ

ΑΚΑΜΑΤΗΣ - ΑΚΑΜΑΝΤΟΣ

Φίλιπε «Νουμά»,

Έκει κοντά στο Θησείο, στη συνοικία της Αγίας Μαρίας, βρισκότανε Ισάμ τά προχτές μά «όδος Δουζένη» — πρós δόξα και τιμή του μπακάλη της γειτονιάς που μοναχός του τή βάφτισε έτσι. Από προχτές ή όδος αυτή έγινε «όδος Ακάμαντος». Τόσο πολύ τόνισαν τó αρχικό όνομα οι γειτόνοι, ώστε τó πήρνε για βρισιά και λένε πως ό καθημένος ό μπακάλης τού ό Δουζένη δέν είναι καθόλου Ακαμάτης αλλά πολύ δραστήριος άνθρωπος, και δέν έπρεπε ή Δημοτική άρχή να τόν άδικήσει τόσο.

ό φίλος σου
ΑΡΧΑΙΟΦΥΛΑΚΑΣ

ΟΤΙ ΘΕΛΕΤΕ

Η «Ακρόπολη» της Τρίτης, γράφοντας για τόν ποιητή τού «Σημερώνει», πικρατεί «δέν είναι εύτυχώς καθαριστής» δέν ήτο δυνατόν να είναι. Αλλά δέν είναι ούτε Ψυχριστής, ενώ ήτο δυνατόν να είναι!

— Σ' αυτό συμφωνούμε. Ο Καζιτζάκης (Κίρκης Νιρδαμής) μπορούσε νάναι Ψυχριστής και τότε δέ θάγραφε «Έκτείνω τά χέρια μου», και «στη πύση» και «τη ψυχή», αφού κανείς δέν έκτείνει τά χέρια του ούτε τρώει τó ν' όταν κουθενιάζει για τήν πώση και για τήν ψυχή.

— Η «Εστία» της Δευτέρας μάς άναγγειλε πως ίσως γράφει για τήν «Ηγησώ». Ίσως πρέπει να δουλέψι κανείς για νάν τίξιωθε! αυτό τó βαρυσήμαντο ίσως της «Εστίας»!

— Σ' ένα μικρό τόμο της «Παγκόσμιας Βιβλιοθήκης» της Λειψίας τυπωθήκανε έξη δηγήματα τού Καρκαβίτα, μεταφρασμένα στα Γερμανικά από τόν κ. Karl Dieterich.

— Στο μικρό πρόλογο τού βιβλίου, αναλύοντας ό κ. Dieterich τó έργο τού Καρκαβίτα, τó χωρίζει σε τρία στάδια: σό πρώτο (τό ρωμαντικό), σό δεύτερο (τό ρεαλιστικό) και σό τρίτο, τó τωρινό (τό σατυρικό). Τα δηγήματα που μεταφράζει είναι παρμένα κι από τά τρία στάδια.

— Ο κ. Dieterich λέει πως ό Καρκαβίτα στο «Ελληνικό δηγήμα έχει τήν ίδια θέση πούχει στούς Σέρβους ό Λαζάρβιτς.

— Στο «Νέο Άστυ» της Τρίτης ό φίλιππος Ξενόπουλος βρήκε πάλι ευκαιρία να πειράξει τους δημοτικιστές. Άφορμή τούδωσ τó ποικιλήθριο τού Φωτιάδη και τó «αυρία Κέντρο» που βρίσκεται σ' αυτό. Γίπατ' άλλο δέν τούκαμε αντίπωση. Πάλι καλά.

— Μάς στέλληκε τó ακόλουθο βροδοροπίζερο από τους «Καιρούς» της Τρίτης (σελ. 4 στήλ. 4): «Περιγραφέμενος τó περιττοφρον έκπυροσφρότησεν άμέσως».

— Παρκαζούμε τους φίλους να μάς στέλνουνε τέτια βροδοροπίζερα, γιατί ή όνομαστική απόλυτη κατάντασε πιά, και μάλιστα στις φημερίδες μας, σωστή σύνταξη κι όχι σολοικισμός της καθαρεύουσας.

— Τó τρίτο και τελευταίο άρθρο τού Παλαμά για τó «έθνικό έπος κτλ.» θά δημοσιευτεί σέ φύλλο της άλλης Κυριακής.

— Η «Ακρόπολη» της Τετάρτης, (σελ. 1, στήλ. 7) δημοσιεύει τά ακόλουθα: «Είς τó χριστιανόν μας περί τού ήμετέρου Χ. Άνδρεάδη και «Νουμά» λακωνικόν έγινεν ένα

τυπογραφικό λάθος. Άντί τού έγγράφου είπα. Τό επανωρθώμεν δά να μη δώσωμεν άφορμή εις σοφιστείας. Ο «Νουμάς» δηλ. τόν θίλει: Άνδρεάδη και δέν τόν άναγνωρίζει ως Άνδρεάδη».

— Αυτό τó λάθος ούτε τó προτίξαμε. Για να δήτε όμως ποιό μεταχειρίζονται σοφιστείες, ξεκτυπώσουμε από τó «Νουμά» της περασμένης Κυριακής: (σελ. 8, στήλ. 3, στή «Χωρίς Γραμματοσέμη») τó χωριτό που γράψαμε για τόν Άνδρεάδη: «Τó έθρο που τυπώθηκε στην «Ακρόπολη» της Τετάρτης για τó Μακασλή, γραμένο ρωσικά στην ύπερκαθαρεύουσα, είχε υπογραφή Άνδρεάδης, και δέν μπορεί νάναι τού αρχιγγραφέου της δημοτικής Άνδρεάδη. Τó είπαμε τόσες φορές, πως άλλο πρόσωπο (μπορεί κι άλλη ψυχή) ό Χ. Άνδρεάδης κ. άλλο πρόσωπο ό Χ. Άνδρεάδης. Έμεις ξέρουμε τó δεύτερο κι αυτός είναι φίλος μας. Τόν πρώτο ούτε τον άγνωρίζουμε».

— Ο Άνδρεάδης όταν τó διάβασε τó χωριτό αυτό, τήν περασμένη Παρασκευή βράδι, στο γραφείο μας, βοηθώντας σέ διπλωμα τού φύλλου, λιγώθηκε ττά γέλια. Η «Ακρόπολη» όμως. Τι φταίμε μάς;

— Ο ποιητής τού «Σημερώνει» δέν πήρε τις χίλιες δραχμές τού βραβείου κι όμως δέ διαμαρτυρήθηκε. Τό άναγνόντο, γράφοντας τήν Τετάρτη στην «Ακρόπολη» για τήν «Ηγησώ» ένα γενναίο κι ήμωφο χρονογράφημα, είπε πως σ'όπεροχά έρριξε ό κ. Λάμπρος τó γάντι: σά δασκάλικα μούτρα, δηλ. θάμασε τήν έκθεση, ρωσικά και τήν άπόρραση, τού εισηγητή τού Πανεπιστημίου.

— Ο Πολ. Δημητρακόπουλος ή Κουρούπης σέ παρόμοια περίσταση έλλοτε στο Λατάνειο, χωρίς να βραβευτεί ουσιαστικά τó δρμά του όπως βραβεύτηκε τó «Σημερώνει», έκαμε άγωγή κατά της Έπιτροπής και ζητούσε τις χίλιες δραχμές, γιατί ό εισηγητής είπε πως τó δρμά του χωρίς νάναι καλό και νάξίζει να βραβείε είταν καλύτερο άπ' ότα σταλθήκανε σέ διαγωνισμό.

— Συγκρίνας τους δυό, να μάς συμπάθει ό Καζιτζάκης για τή σύγκριση! και πτε μας ποιός είναι ό άλλήθινος ποιητής.

Ο ΙΔΙΟΣ

ΧΩΡΙΣ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΕΜΗ

κ. Άλεξαντερό, Σού στείλαμε τά φύλλα 240—244 και τó 189. Τó φύλλο σου στέλνεται ταχτικά κι άπορούμε πως δέν τó λαβαίνεις. Η άξια τους 1 και 40.—κ. Λάμπη Μόσχο. Όμορφο τó επίγραμμα σου και τó δημοσιεύουμε.

Τάλλα δέν ενδιαφέρουνε άκόμα νάν τά διαβάσουμε. (Άρθε! κ' ή σερά τους.—κ. Ν. Χανι. Τó λάβαμε και σ' εύχαριστούμε.—κ. Παρ. Στις άνοησίες τού «Messenger d' Athenes» για τόν Ψυχάρη, ήτος άπαντήσαμε άνοητικά. Άν και είναι τόσο χοντρές οι άνοησίες αυτές που δέν αξίζουν άπάντηση. Ο φραγκολεβεντικός τού Messenger βρίζει πως η γλώσσα που διδάσκει ό Ψυχάρης σέ Παρίσι δέν είναι Έλληνική, αλλά ίδίωμα τού Γαλλικά! Άνοησία που δέν τó λέει πιά ούτε ό Μιστριώτης.—κ. Γ. Φωακ. Άλεξαντερίτς. Άδύνατο να βρεθεί τó βιβλίο που μάς ζητάς. Άν πιστώσουμε κανένα θά σου τó στείλουμε.—κ. Γιόχαν. Θά δημοσιευτεί τó πρώτο—Ίξίονα. Τα λάβαμε και σ' εύχαριστούμε. Στ' άλλο φύλλο.—κ. Κ. Κωσταντ. Άλεξαντερίτς. τó δημοσιεύουμε. Στέλνε λόγου σου και μη σε νοιάζει. Ο Δωδεκάλογος τού Ρόμπτου» πουλιέται σέ βιβλιοπωλείο «Εστίας» 3 δραχμές.

ΣΤΟΥ «ΝΟΥΜΑ»

τó γραφείο και σέ βιβλιοπωλείο τού Σακίτου (όδος Σταδίου, αντίκρυ στή Πευκή), πουλιούνται ΜΙΑ ΔΡΑΧΜΗ τó ένα και 1,25 φρ. γρ. για τó εξωτερικό, τ ακόλουθα βιβλία: τού ΨΥΧΑΡΗ «Τό νειρο τού Γιαννίρη» — τού ΠΑΛΑΜΑ «Ηλιος και Φεγγάρι» — τού ΦΩΤΙΑΔΗ «Τό γλωσσικό ζήτημα και ή Ψηφιακή μας άναγέννηση» — τού ΕΦΤΑΛΙΩΤΗ «Ιστορία της Ρωμισσύνης, Μαζώγτρα και Βρουκόλακας» και «Νησιώτικες Ιστορίες» — τού Δ. ΤΑΝΤΑΛΙΔΗ «Οί σκίς μου» — τού Χ. ΑΝΤΡΕΑΔΗ «Ο Μήγ Άλεξαντερος» — τού ΠΑΝΤΕΛΗ ΧΟΡΝ «Τό Άνεχτήματο» (δρμά) — τού ΗΛΙΑ ΣΤΑΓΓΟΥ «Θρησκεία και Πατριδάς» — τού ΣΤΕΦ. ΡΑΜΑ «Τα Πάλια και τά Κινούρια» — τού Γ. ΑΒΑΖΟΥ «Η μάτις» — τού Δ. Η. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΥ «Ζωντανά και πεθαμένα» και «Ο Άσωτος βραμναί» — τού ΔΟΥΓΟΥ «Δάφνη και Χλόη» (μεταφρ. Βουσιερίδη) — τού ΕΥΡΩΠΙΔΗ «Η Μυθία» (μεταφρ. Περικλή) — τού ΣΟΦΟΚΛΗ «Ο Αίγας» (μεταφρ. Ζήσιμου Σιδερά).

Η ΙΑΙΔΑ μεταφρασμένη από τόν Άλεξ. Παλλάη δρ. 2 και φρ. γρ. 2 1/2 για τó εξωτερικό.

Ο ΑΘΡΩΠΙΝΟΣ ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΣ της κ. Άλεξαντερας Παπαδάκου, γρασοδεμένος, δρ. 1 1/2 και φρ. γρ. 2 για τó εξωτερικό.

Τού ΚΩΣΤΗ ΠΑΛΑΜΑ «Έρμης και Άνακτιστος» — «Τρισεύγενη» — «Γράμματα» — «Άσπαστη Ζωή». 6 δρ. αντίς 12 που πουλιούνται σέ βιβλιοπωλεία. Για τις έπαρτες 6,50 και για τó Εξωτερικό 7 φρ. γρ. δίγως άλλο έσοδο για τά ταχυδρομικά.

Τού ΙΑΔ «Μαρτυρον και ήρώων αίμα...» δρ. 2.